

Lovliggørende Tilladelse til krydsning af Mønsted Å med en kreaturovergang og dispensation fra naturbeskyttelsesloven

Viborg Kommune meddeler hermed efter vandløbslovens § 47 og reguleringsbekendtgørelsens § 9:

- Tilladelse til krydsning af Mønsted Å på matr.nr. 4u Mønsted By, Mønsted, ved Toftumvej med kreaturovergang i cirka vandløbsstation 6917-6920 meter.

Mønsted Å er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og de vandløbsnære arealer er beskyttet mose. Viborg Kommune meddeler samtidig dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af overgangen med skrånende opgange og gelænder.

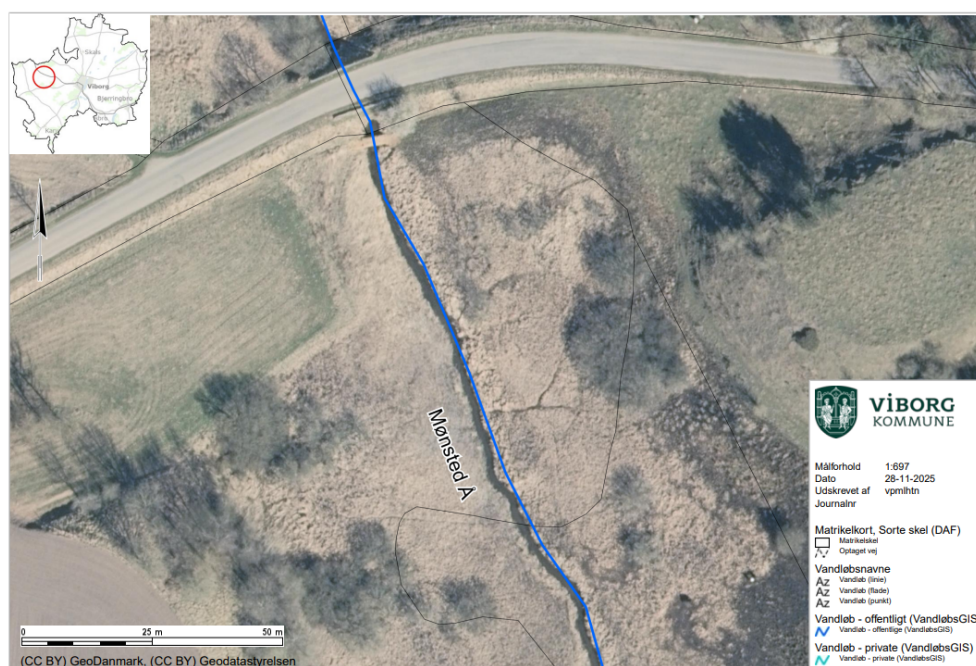
Påbegyndelsen af arbejdet indebærer ingen begrænsning i Miljø- og Fødevareklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve en påklaget tilladelse. Da afgørelsen indeholder en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 må tilladelsen først benyttes efter klagefristens udløb.

Dato: 18-12-2025

Sagsnr.: 25/15004
Sagsbehandler: vpmlhntn

Direkte e-mail: mlhntn@viborg.dk

Side 1 af 11

Figur 1: Ortofoto forår 2025. De sorte streger viser matrikelskel. Kreaturovergangen ses i toppen af fotoet syd for vejen.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Anlægsarbejdet skal udføres i overensstemmelse med principperne i den fremsendte projektbeskrivelse modtaget den 12. maj 2025.
2. Der må ikke udføres gravearbejde eller terrænregulering nærmere end 2 meter fra vandløbets øverste kant.
3. Vandløbets bund og sider må ikke beskadiges ved anbringelse og eventuel senere reparation af kreaturovergangen.
4. Der må ikke ske dræning i forbindelse med krydsningsarbejdet.
5. Arbejdsmaterialer skal opsamles og bortskaffes.
6. Det skal forebygges, at jord, sand eller tørv skrider ned i vandløbet ved etablering og fremtidig brug eller reparation.
7. Der må ikke lægges sand eller andet løst materiale på broen.
8. Kreaturovergangen må ikke bruges til kørsel og der må ikke anlægges kørevej eller kørespor i tilknytning hertil.
9. Etableringen og den fremtidige vedligeholdelse af kreaturovergangen påhviler ejerne af matr.nr. 4u Mønsted By, Mønsted og 1az Lundgård Hgd., Gammelstrup.

10. Det påhviler ansøger/ledningsejer selv at træffe de fornødne aftaler med alle, som berøres af projektet.

11. Projektet skal færdigmeldes til Viborg Kommune, Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på broejersens bekostning.

Lovgrundlag

Kommunen har behandlet ansøgningen efter § 47 samt kapitlerne 15 og 16 i Lov om vandløb samt §§ 9, 17 og 30 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og – restaurering m.v. Derudover er ansøgningen behandlet efter naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 65, stk. 2.

Projektbeskrivelse

Ansøger skriver i projektbeskrivelsen, at kreaturovergangen på ansøgningstidspunktet er 195 cm bred og 456 cm lang. I hver ende er der banket pæle i jorden med metalbjælker, der går på tværs af vandløbet. Ovenpå ligger der træplanker. Formålet med overgangen er at få etableret et større græsningsareal. På sydsiden af vandløbet ligger et rigkær i ugunstig tilstand, og kreaturovergangen blev etableret for at holde området mere lysåbent ved afgræsning. Der er for nuværende udlagt sand på overgangen for at få dyrene til at bruge overgangen.

Ansøgningen indeholder også en beskrivelse af at gøre overgangen bredere og opsætte et gelænder for at få dyrene til at bruge overgangen. Udvidelsen vil medføre, at overgangen bliver mellem 3 og 3,5 meter bred og med skrånende opgang og evt. etablere en form for gelænder.

Der er indhentet accept til projektet fra berørte bredejere.

Kommunens vurdering

Vandløbsmålsætning

Mønsted Å er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027. Den nuværende tilstand af vandløbet kan ses i genbesøg af vandområdeplanerne for 2021-2027. Herunder er angivet den aktuelle tilstand for området i Mønsted Å. Idet kreaturovergangen ikke kommer i forbindelse med vandløbets profil, er det vandløbsmyndighedens vurdering, at krydsningen ikke vil påvirke miljøtilstanden i vandløbet.

Mønsted Å og Afløb Movsø (vandområde c00395)

Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, planter (makrofytter):	Moderat økologisk tilstand

Økologisk tilstand/potentiale, smådyr (bentiske invertebrater):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand eller potentiale, alger (fytobenthos):	Høj økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, fisk:	God økologisk tilstand

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Kreaturovergangen kommer ikke i forbindelse med vandløbets profil, og det er derfor vandløbsmyndighedens vurdering, at krydsningen ikke vil påvirke afvandingen i området væsentligt.

Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelse af åen. Det er fortsat Viborg Kommune, der står for vedligeholdelsen.

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21. august 2023) skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Projektet er beliggende i habitatområde 39: Mønsted og Daubjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal. Udpegningsgrundlaget er bl.a. odder, grøn kølleguldsmed, bæklampret, stor vandsalamander, damflagermus, rigkær, tør hede og vandløb.

Vandløbet er i sig selv kortlagt som 3260 vandløb med vandplanter. Der er kortlagt følgende naturtyper omkring eller i umiddelbar nærhed af projektet: Rigkær, Tør hede og hængesæk. Rigkærene på hver side af vandløbet er i hhv. moderat og ringe tilstand. Projektet vurderes ikke at påvirke de udpegede naturtyper negativt, da tilkørselsvejene, der skal benyttes, ligger udenfor disse områder.

Der er kendskab til forekomst af bilag IV arter i projektområdet. Odderen findes i området og der er mulighed for at damflagermusen også anvender området. For begge arter vurderes kreaturovergangen ikke at påvirke hverken fødesøgning eller rasteområder. Samlet vurderes det, at projektet med tilladelsens vilkår ikke vil påvirke miljøet.

Der er lagt særligt vægt på, at der allerede er etableret en krydsning, hvor der er lagt sand på for at få dyrene til at bruge overgangen. Udlægningen af sand medfører en risiko for at sandet falder ned i vandløbet, hvilket vil påvirke tilstanden i vandløbet. Kommunen vurderer, at det vil være en fordel for naturen samlet set, at der bliver etableret en bredere bro, i stedet for en smallere bro med udlagt sand. Derudover er der lagt vægt på, at afgræsningen af begge sider af vandløbet er fordelagtigt for naturtilstanden for de omkringliggende arealer.

Det vurderes ligeledes, at broen kan udvides i bredden til maksimalt 3 meter, med skrånende opgang på begge sider og gelænder for at dyrene bedre vil benytte overgangen, da påvirkningen af vandløbet vil være minimal og muligheden for afgræsning af begge sider af vandløbet tilgodeses. Påvirkningen af vandløbet sker primært i anlægsfasen, og udvidelsen af broen fra ca. 2 meter til 3 meter, vil ikke påvirke vandløbet yderligere.

De skrånende opgange på hver side af vandløbet vurderes ikke at påvirke naturtilstanden i den beskyttede mose negativt, fordi naturtilstanden på det samlede areal forbedres ved øget afgræsning.

Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommune, at projektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Naturbeskyttelsesloven

Mønsted Å er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation. Det er Viborg Kommunes vurdering, at det aktuelle projekt ikke vil føre til væsentlige ændringer i vandløbs fysiske forhold eller de omkringliggende beskyttede arealer. Der kan derfor meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 med den begrundelse, at projektet har naturforbedrende karakter for de omkringliggende arealer.

Der er desuden beskyttet mose på begge sider af Mønsted Å og dermed indenfor arbejdsområdet angivet i projektbeskrivelsen. For at undgå væsentlige tilstandsændringer, er der stillet vilkår til oplag og kørsel, der skal sikre den beskyttede natur i forbindelse med projektet.

Okker

Området hvor krydsningen foretages er kategoriseret som okkerklasse I, hvilket betyder, at der er stor risiko for udledning af okker i området. Med vilkår om, at der ikke må drænes eller udføres terrænreguleringer i forbindelse med projektet, er det vandløbsmyndighedens vurdering, at krydsningen ikke medfører en øget risiko for udledning af okker til vandløbet.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen 2017-2029 for Viborg Kommune: Naturbeskyttelsesområde og økologisk forbindelse. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Da krydsning af vandløb ikke er oplistet på bilag til Miljøvurderingsloven (LBK nr. 4 af 3. januar 2023), er der ikke foretaget en screening af projektet.

Forenklet procedure

Det er Viborg Kommunes vurdering, at projektet ikke har væsentlig indflydelse på vandløbs afstrømnings- eller miljømæssige forhold. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører forringelser af områdets naturtyper eller levesteder eller for eventuelle udpegede arter fra EF-habitatdirektivets bilag IV. På baggrund af dette har Viborg Kommune besluttet at anvende forenklet procedure, jf. § 17 i

bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og -restauration m.v.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) den 18. december 2025. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i bilag 1.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Hvis der er spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. nr. 8787 5578 eller mail mlhtn@viborg.dk.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Hinsch T. Nielsen

Biolog

Kopi til:

- SGAV, mail@sgav.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, Viborg@friluftsradaet.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Jørn Kristensen, jorn-k@post8.tele.dk
- Ejer af matrikel nr. 4u Mønsted By, Mønsted
- Ejer af matrikel nr. 1az Lundgård Hgd., Gammelstrup

Bilag

1. Oversigtskort
2. Klagevejledning

VIBORG
KOMMUNE

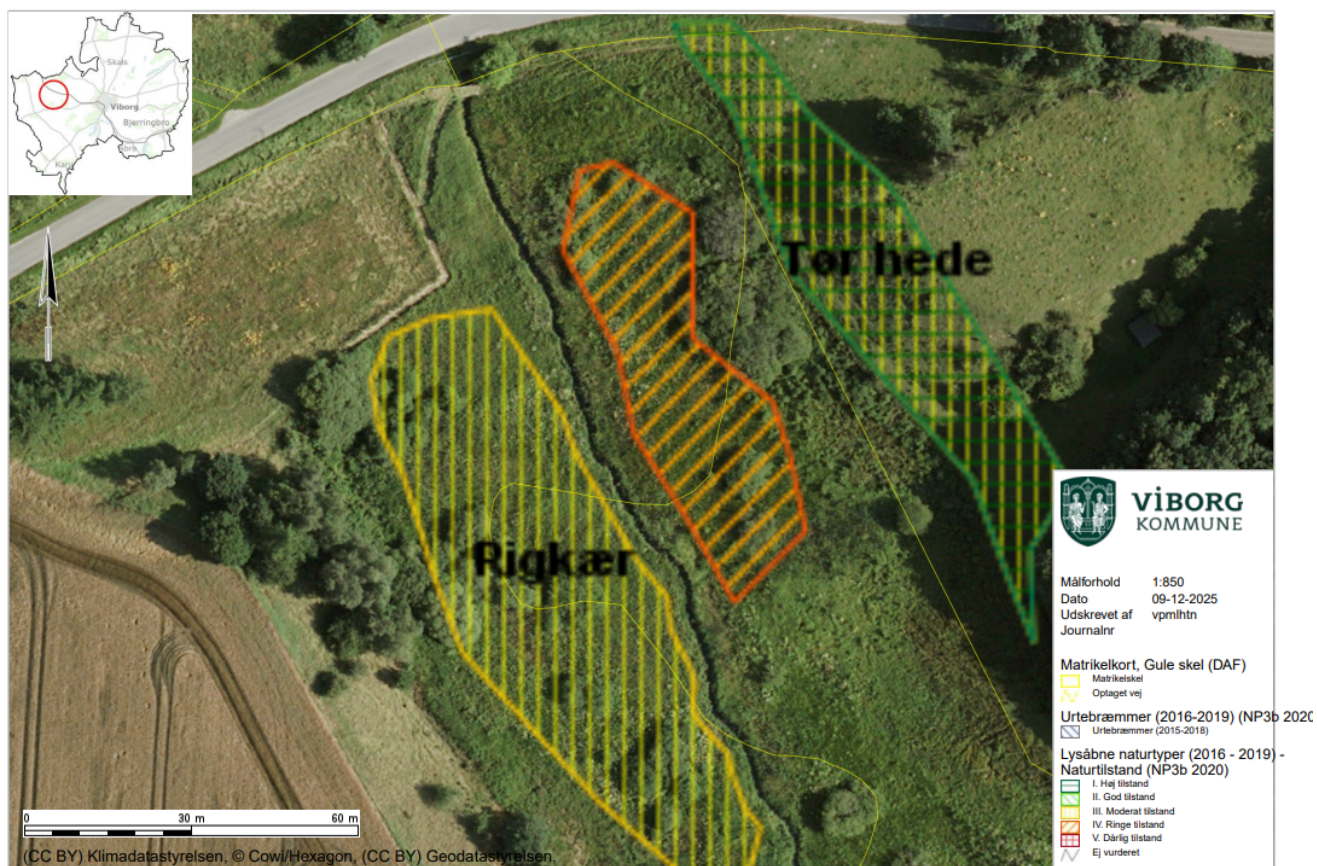
Bilag 1: Oversigtskort

Figur 2: Oversigtsbillede af projektområdet. Brunrøde skraveringer er beskyttet mose, gule skraveringer er beskyttet overdrev. Mønsted Å er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

VIBORG
KOMMUNE

Figur 3: Oversigtsbillede af projektområdet. Gul skravering viser kortlagt habitatnatur i moderat tilstand og orange skravering viser kortlagt habitatnatur i ringe tilstand.

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.